

Nordic Knights

Så du vill sy dig en 15kvm stor paviljong?

Först och främst, de allra flesta paviljonger under medeltiden verkar ha haft en eller två mittpålar och ekerhjul för att hålla taket på plats (så kallade ekerhjulstält). Det som beskrivs här är en rektangulär paviljong med två mittpålar och stolpar vid tältväggarna för att hålla upp taket, det är alltså inte den vanligaste modellen av en medeltida paviljong. Med det sagt, det här behöver du;

- Tältduk av tåtkvallitet mängden beror på hur pass många finesser du vill ha på paviljongen (dekorativa bårder, separata väggar, baldakin etc).
- 7-10 st tältstolpar som är 177cm långa och minst 3cm i diameter (beroende på om du vill ha en stolpe eller två på den bakre långväggen).
- 2 mittstolpar som är 267cm långa och minst 4cm i diameter.
- 1 mellanliggare som är 188cm lång och minst 4cm i diameter.
- 7-10 st hamprep (ungefär 4m/lina, en till varje kort tältstolpe).
- 7-10 st långa tältspikar (en till varje lina).
- lika många korta tältspikar som du kommer ha öglor i nederkant av tältväggen (antalet öglor beror på tycke och smak men minst 14st).
- 2 st bitar järnstång, 25-30cm långa ca 1cm i diameter (att fästa mellanliggaren i mittpålarna med)
- Spik att sätta i toppen av alla stolpar.
- Ytbehandling för tältstommen (färg, bets, linolja, eller vad du känner för)

Vill du ha separata väggar som snörs på behövs öljetter och snöre (ca 4-5mm i diameter), alternativet är att du syr snörhål för hand och skippar öljetterna.

Vill du ha en standardpaviljong, utan bård och baldakin, med väggar som sitter fast i taket och överlappande dörr krävs det ca 36m tyg.

Vill du ha en dekorativ bård, lägg till ca 5m.

Vill du ha baldakin, lägg till ca 2m (4m om baldakinen ska ha en bård).

Vill du ha separata väggar som snörs på, lägg till ca 5m.

Vill du ha en nedrullningsbar dörr på insidan, lägg till ca 2m.

Vill du ha ett draperi i snyggt tyg istället för en överlappande vägg som dörr, ta bort ca 2m. (men lägg till 4m i draperityg istället).

(alla mått är baserade på ett tyg med 150cm bredd, har du ett bredare tyg går det åt lite mindre, är tyget smalare går det åt mer, lägg gärna till ett par meter extra för säkerhets skull)

Hur många korta tältstolpar vill du ha? Du behöver ha minst 7st (en i varje hörn samt en på en långsida och en på var sida om dörröppningen). Du kan ha två stolpar på båda långsidorna, i så fall behövs 8st tältstolpar. Vill du ha en baldakin behöver du ytterligare två korta tältstolpar.

LÄS IGENOM HELA BESKRIVNINGEN INNAN DU KÖPER MATERIAL OCH BÖRJAR TILLVERKA.

Sy duken:

OBSERVERA! På alla mått behöver du lägga till 2,5cm sömsmån för att kunna sy en vattentät söm (hur man syr en sådan söm visas längst bak i dokumentet).

Klipp till alla bitar och märk upp dem så du vet vilken del som är vilken.

Du behöver mäta ut 12 st 150x200cm bitar för väggarna (vill du inte ha en överlappande dörr, klipp till 10st), en extra bit om du vill ha en nedrullningsbar dörr på insidan. Har du ett draperityg, klipp till det till två våder, 2m lång. De kommer överlappa något, hur mycket är upp till dig men minst tio cm (vilket gör dem minst 80cm breda)

Är tyget 150cm brett behöver du klippa till takets mittendel i två delar (94x314cm). De gula trianglarna är alla lika stora och de röda trianglarna är alla lika stora. Lättast är att klippa ut dem som fyra fyrkanter (två stycken 157x156cm och 156x150cm) och så klippa itu dem till trekanter, **glöm inte att det krävs sömsmån även längs den diagonala linjen du klipper för att få fram trekanterna.**

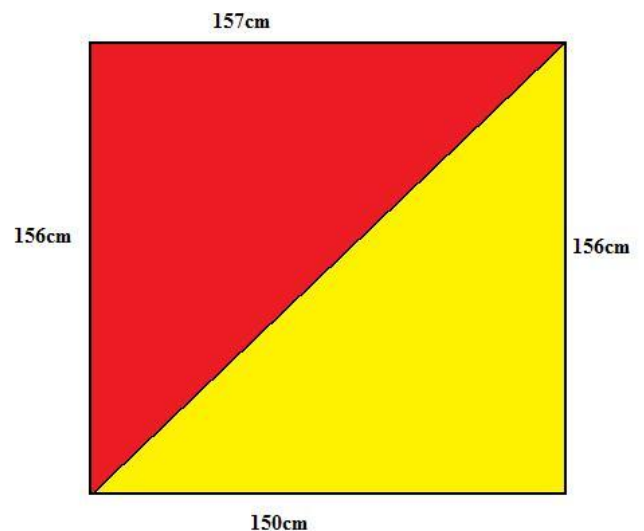
Vill du ha en dekorativ bård, klipp till 10,6 st bitar på 30x150cm

Vill du ha separata väggar, klipp till ytterligare 10,6st bitar på 30x150cm

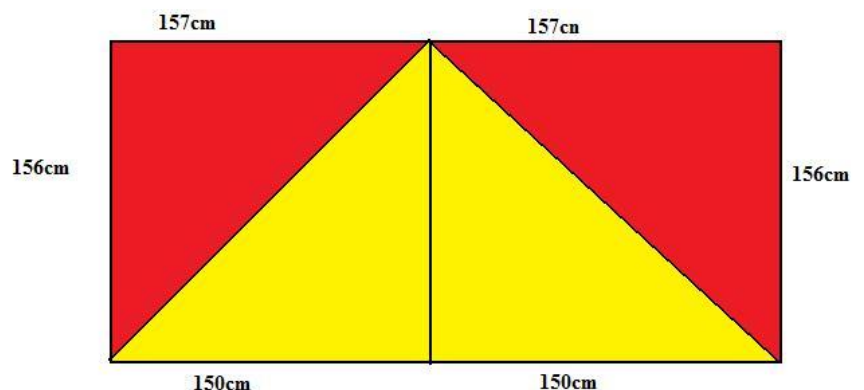
Vill du ha en baldakin, klipp till en bit som är 200x150cm.

Ska baldakinen ha en dekorativ bård, klipp till 2 bitar som är 30x200cm och en bit som är 30x150cm.

Börja med att sy ihop trekanterna som bildar kortsidan på taket. Sy ihop en gul triangel med en röd triangel till en fyrkant, sy ihop en till lika dan.

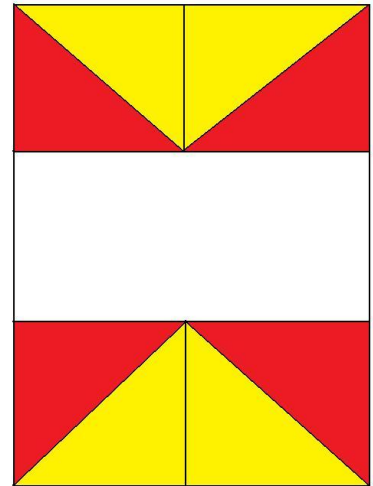

Sy sedan ihop de två gula delarna med varandra så du

har en rektangel (bestående av fyra trianglar)

Gör likadant med de trianglar som är kvar. Du har nu två rektanglar bestående av fyra trianglar var, detta är dina kortsidor

Om du har ett 150cm brett tyg, ta de två bitarna som kommer bilda mittendelen av taket och sy ihop dem. Sy sedan ihop de två kortsidorna med mittendelen.

Sy ihop alla väggbitarna med varandra, bestäm om det är viktigt att det hamnar en söm precis i varje hörn eller om det kvittar. Om du vill ha en söm i varje hörn, dela på en av våderna och sy en smal del på varje långsida. Tänk på att de yttersta delarna av den långa väggremsan bildar den överlappande dörren och alltså behöver vara fullbredd. Vill du ha ett draperi syr du fast en våd i varje yttervåd av väggen (så att draperiet börjar och avslutar den långa väggremsan). Fålla ytterkanterna och nederkanten. Om du ska ha separata väggar, fålla även överkanten.

Har du en dekorativ bård, sy ihop de delarna med varandra till en lång ögla, fålla nederkanten. Tänk på att den dekorativa bården kan vara krenelerad, vill du ha en krenelerad bård, sy det nu. Dubbelt lager bråd och en snygg krenelering utan fäll. Vill du ha en baldakin med bård, se till att de bitarna är del av den långa ögla.

Har du separata väggar, sy ihop ytterligare en ”bård” på samma sätt som ovan.

Nu kommer den så kallade helvetessömnen: Markera med två säkerhetsnålar på långsidan där dörren ska vara (dörröppningen är lite mindre än 150cm bred).

- Vill du ha en baldakin, nåla fast den där du har markerat att dörröppningen ska vara.
- Vill du ha en dekorativ bård, nåla fast den vid taket. Ska baldakinen ha bård se till att nåla fast bården vid baldakinen kant också.
- Har du separata väggar, nåla fast ”väggbården” vid taket (så att den eventuellt dekorativa bården och baldakinen hamnar mellan taket och ”väggbården” med rätsidan mot takets rätsida).
- För en överlappande dörröppning: Ta taket, börja nåla fast väggarna (om de ska vara fastsydda i taket) vid motsatta kanten av dörröppningen, nåla fast väggen över dörröppningen och hela vägen runt taket så att du avslutar med att nåla dig förbi dörröppningen igen. Dörr delen kommer alltså ha tre lager tyg, medan det övriga två lager (så att den eventuellt dekorativa bården hamnar mellan taket och väggen med rätsidan mot takets rätsida, har du en bård blir det fyra lager vid dörröppningen, har du en baldakin blir det fem och med en nedrullningsbar dörr blir det sex lager).
- Har du inte en överlappande dörröppning, starta vid kanten av dörröppningen, nåla fast väggen hela vägen runt taket och avsluta vid andra kanten, två lager tyg överallt förutom vid dörröppningen (så att den eventuellt dekorativa bården hamnar mellan taket och väggen med rätsidan mot takets rätsida).
- Har du ett draperi istället för en överlappande dörr, börja med att nåla fast väggremsan lite över mitten på dörröppningen, så att draperibitarna överlappar något, hur mycket de ska överlappa är upp till dig.
- Har du en nedrullningsbar dörr, nåla fast den där du har valt att placera dörröppningen, den kommer ligga med rätsidan mot väggens avigsida.

Sy där du har nålat, hela vägen runt väggen (helvetessömnen). Glöm inte att sömnen måste vara vattentät så tekniskt sett blir det två sömmar.

Ta en paus och gratulera dig själv, du har nu sytt den värsta delen och paviljongen är på god väg att bli klar.

Bygg stommen:

Först måste du ha bestämt dig för hur många kortare tältstolpar du vill ha. Slipa till alla kortändar så de är någorlunda släta. Har du fyrkantiga stolpar, runda av dem annars sliter de för mycket på tälttaket.

Slå in en lång spik en liten bit ner i toppen av alla tältstolpar (inte hela vägen ner, det här blir piggen som sticker upp genom taket och håller tältduken på rätt plats). Knipsa av spikhuvudena så de inte riskerar att fastna i någonting.

Borra ett hål i varje mittstolpe ca 2 meter upp på stolpen. Hålet ska vara lite större än din järnstång. Borra sedan ett hål i varje kortända av mittliggaren, hålet ska vara så pass stort att järnstången går in men absolut inte större och minst 10cm djupt. Pressa in järnstången, fäst den gärna med ett passande lim (om du inte väljer att göra hålet lite för litet och värma upp järnet för att sedan pressa in det i hålet).

Ytbehandla hela stommen.

Tältspiken kan du lätt göra själv av armeringsjärn genom att böja till dem mot ett städ.

Linorna behöver ha en fast ögla och en ögla som är reglerbar så du kan anpassa linans längd till hur platsen paviljongen kommer stå på.

Nästa steg blir att sätta upp paviljongen, börja med att göra hål i takets duk där piggarna från tältstolparna kommer vara. Du behöver ett hål i varje hörn, ett på var sida om ingången samt ett mitt på motsatta långsidan (eller två om du valt att ha två stolpar på varje långsida) samt ett i de främre hörnen av baldakinen om du valt att ha en sådan. Du behöver dessutom ha ett hål på var sida precis där trekanterna möter varandra (se röd prick på principskissen med mått längre bak i dokumentet). Var noga med att inte sätta det hålet i någon söm utan bredvid.

För att resa paviljongen börjar du med att sätta fast mittliggaren mellan mittenstolparna, trä sedan mittstolparna pliggar genom de avsedda hålen och res tältet. Nästa steg är att sätta dit väggarna tältstolpar och förankra dem med tältspik.

Om du har valt att ha väggarna fastsydda i taket, ta ett steg tillbaka och beundra din (nästan) färdiga paviljong. Nu behöver du bara markera ut på nederkanten av tältduken var du vill ha öglorna som håller fast duken i marken. Det kan tyckas onödigt men utan dem riskerar väggarna att blåsa upp så snart det kommer en vindpust. När du har markerat var du vill ha dem sy fast öglor av rep, eller remsor av överblivet tälttyg. Fäst öglorna i marken med hjälp av de korta tältspikarna (vilka lättast tillverkas på samma sätt som de långa). Voila!

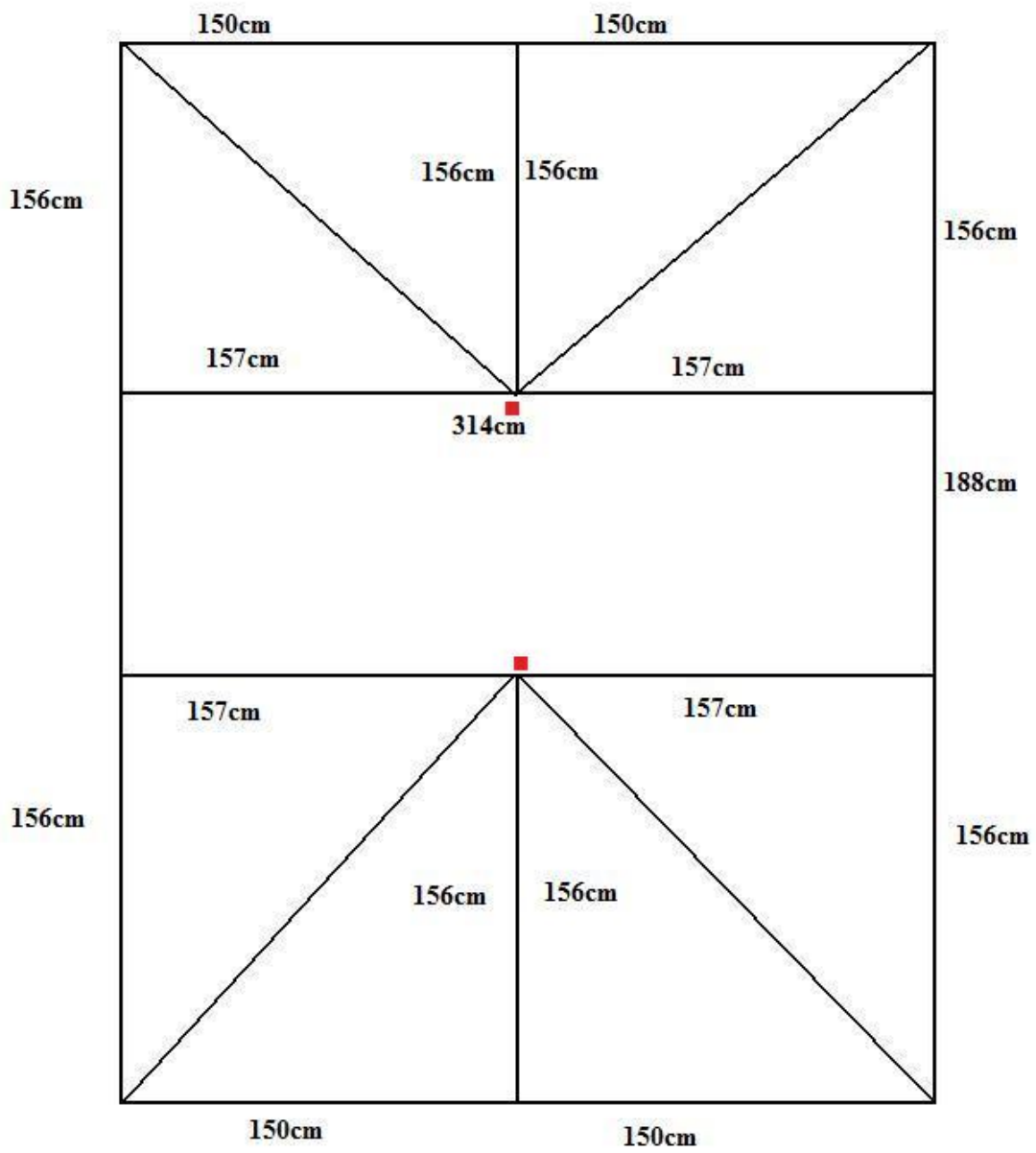
Om du valt att ha separata väggar är det en liten bit kvar. Börja med att märka ut var på bården du vill ha öljetterna (inte den dekorativa bården utan den andra). Ett tips är att sätta dem med 30-40cm mellanrum och att se till att väggarnas början och slut hamnar överlappande (det vill säga sätt en öljett i början av väggen och trä den sista öglan genom båden den och öljetten i bården).

Slå fast öljetterna, sy fast öglor av repet (dubbelt så långa som avståndet mellan öljetterna + 5-10 cm) på insidan av väggarnas överkant. Var noga med att placeringen av öglorna matchar placeringen av öljetter.

Sätt upp paviljongen ytterligare en gång och sätt fast väggarna genom att ”sy” fast dem med hjälp av öglorna. Trä en ögla genom en öljett, dra öglan så den kommer fram till nästa öljett, trä nästa ögla genom nästa öljett och den första öglan (första öglan är fastsydd). Repetera tills du kommit hela varvet runt. Ta ett steg tillbaka och beundra din (nästan) färdiga paviljong. Nu behöver du bara markera ut på nederkanten av tältduken var du vill ha öglorna som håller fast duken i marken. Det kan tyckas onödigt men utan dem riskerar väggarna att blåsa upp så snart det kommer en vindpust. När du har markerat var du vill ha dem sy fast öglor av rep, eller remsor av överblivet tälttyg. Fäst öglorna i marken med hjälp av de korta tältspikarna (vilka lättast tillverkas på samma sätt som de långa). Voila!

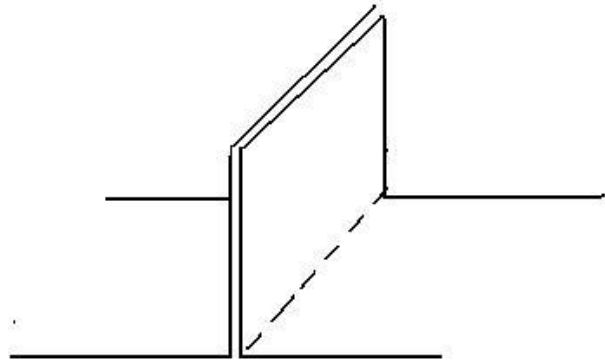

Principskiss av taket:

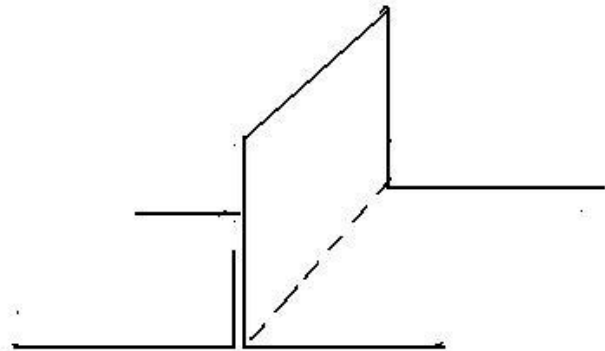

Hur du syr en vattentät söm:

1. Sy en söm med 2,5cm sömsmån

2. Klipp ner den ena sömsmånen till hälften

3. Vik den långa sömsmånen över den korta och vik in den så att den möter den korta sömsmånen. Sy ytterligare en söm för att hålla vikningen på plats.

